

- (40) 1- Ord. Prof. Dr. Süddik Sami Onar, 2- Dr. Celal Ertuğrul, 3- Sabri Tandoğan, Danıştay Başyargımcısı-Objektif ve Subjektif Tasarruflarda Yokluk, İdari Hukuku ve İdari Yargı ile İlgili İncelemeler, 1-şh. 110.

İdari tasarruflarda yokluk halini tesbitte kesin bir kriter bulunmamaktadır. Ancak genel olarak, yetki ve fonksiyon gasbı hallerinde ve kanunen yasak edilen bir konuda işlem yapılması ve bunun da temel hak ve özgürlükleri etkilemesi durumunda, yokluk halinin varlabileceği kabul edilmiştir. Bununla birlikte yokluğun, idari işlemin bütün unsurları (yetki, şekil, sebep, konu ve maksat) itibarıyla mümkün olabileceği görüşünde olan hükümcular olduğu gibi, bu halin ancak yetki, şekil, sebep ve konu bakımından mümkün olabileceği, maksat unsuru bakımından mümkün

Yokluk halini tesbitte kesin bir kriter bulunmamaktadır. Ancak genel olarak, yetki ve fonksiyon gasbı hallerinde ve kanunen yasak edilen bir konuda işlem yapılması ve bunun da temel hak ve özgürlükleri etkilemesi durumunda, yokluk halinin varlabileceği kabul edilmiştir. Bununla birlikte yokluğun, idari işlemin bütün unsurları (yetki, şekil, sebep, konu ve maksat) itibarıyla mümkün olabileceği görüşünde olan hükümcular olduğu gibi, bu halin ancak yetki, şekil, sebep ve konu bakımından mümkün olabileceği, maksat unsuru bakımından mümkün

İdari tasarruflarda yokluk halini tesbitte kesin bir kriter bulunmamaktadır. Ancak genel olarak, yetki ve fonksiyon gasbı hallerinde ve kanunen yasak edilen bir konuda işlem yapılması ve bunun da temel hak ve özgürlükleri etkilemesi durumunda, yokluk halinin varlabileceği kabul edilmiştir. Bununla birlikte yokluğun, idari işlemin bütün unsurları (yetki, şekil, sebep, konu ve maksat) itibarıyla mümkün olabileceği görüşünde olan hükümcular olduğu gibi, bu halin ancak yetki, şekil, sebep ve konu bakımından mümkün olabileceği, maksat unsuru bakımından mümkün

İdari tasarruflarda yokluk halini tesbitte kesin bir kriter bulunmamaktadır. Ancak genel olarak, yetki ve fonksiyon gasbı hallerinde ve kanunen yasak edilen bir konuda işlem yapılması ve bunun da temel hak ve özgürlükleri etkilemesi durumunda, yokluk halinin varlabileceği kabul edilmiştir. Bununla birlikte yokluğun, idari işlemin bütün unsurları (yetki, şekil, sebep, konu ve maksat) itibarıyla mümkün olabileceği görüşünde olan hükümcular olduğu gibi, bu halin ancak yetki, şekil, sebep ve konu bakımından mümkün olabileceği, maksat unsuru bakımından mümkün

İdari tasarruflarda yokluk halini tesbitte kesin bir kriter bulunmamaktadır. Ancak genel olarak, yetki ve fonksiyon gasbı hallerinde ve kanunen yasak edilen bir konuda işlem yapılması ve bunun da temel hak ve özgürlükleri etkilemesi durumunda, yokluk halinin varlabileceği kabul edilmiştir. Bununla birlikte yokluğun, idari işlemin bütün unsurları (yetki, şekil, sebep, konu ve maksat) itibarıyla mümkün olabileceği görüşünde olan hükümcular olduğu gibi, bu halin ancak yetki, şekil, sebep ve konu bakımından mümkün olabileceği, maksat unsuru bakımından mümkün

2- Yok Hükümünde Olan İşlemler

Bakanlığı olmasına binaen, buraya müracaat edilmeden doğrudan dava açılması, idari merci tarafından olup, bu nedenle dava evrakının yasa uyanca Maliye Bakanlığının tevdiğine karar verilmiştir.

Maddes 2
Dava Konusu Olmaması İçin İşlemler

İdarî Yargı Dairesi Başkanlığı (Ağrı İlçesi)
Celal Ertuğrul, 1993.

İdarî Yargı Dairesi Başkanlığı

41) Danıştay 6 nci Dairesinin 7.10.1985 gün ve E:1985/597;K:1985/1195 sayılı "karar düzeltme" kararı.

Ote yandan, Yüksek Mahkeme yokluğunda ilgili kararlarında, bazen sa-
dece yokluğu tesbitle yetinip, dava hakkında birşey söylememekte; bazen işle-
mi yokluğunu belirttikten sonra davayı "reddetmekte"; bazen de yok-
luğu belirleyip, dava hakkında "karar verilmesine yer olmadığına"
hükmetmektedir.

Ancak, hemen belirtelim ki bu durumda açılacak dava, her ne kadar ip-
tal talepli olmak durumunda ise de, bu durum, o davaya içerik ve teknik
olarak bir iptal davası niteliği vermez. Çünkü, iptal davasında bir işlemin ip-
tal "edilebilirliği" söz konusudur. Halbuki yok hükmünde işlemlerin iptal edi-
lebilirliği söz konusu olmaz. Zira, yok olanın mahkemeye de iptal etmenin
hukuki ve mantıklı bir izahı yoktur.

Danıştay, bu nitelikli işlemlere karşı açılan davalarda, ilk inceleme
aşamasında işlemin niteliğine bakarak yok hükmünde kararı vermemekte
(41), dava dosyasını tekerrüdi ettirdikten sonra bu konudaki kararını ver-
mektedir.

Yukarıda, yok hükmünde işlemlerin nitelikleri ve etkisizlikleri nedeniyle
iptal davasına konu olamayacaklarını belirttik. Böyle olunca ortaya önemli
bir sorun çıkmaktadır. Şöyle ki: Bilindiği üzere idari işlemler tek yanlı olarak
yapılır ve ilgililerin rızasına bakılmaksızın yürütülürler. Feki, idarece yok
hükümünde bir işlem yapıp yürütüldüğünde, bu işlemin muhatabı (ilgili)
ne yapacaktır? Her ne kadar teoride, ilgililerin, bu tür işlemlere uymak ve
gereğini yapmak zorunda olmadıkları ileri sürülmekte ise de, bu
düşüncenin, az yukarıda belirttiğimiz durum, yani idarenin işlemini tek yanlı
iradeyle yapması ve ilgisinin rızasını almadan yürütmesi karşısında, pratik
bir değere sahip olmadığı ortadadır. Böyle olunca, sakatlığı ağır ve acık
olan bir işlemin muhatabı olan kişilerin, bu işlemin uygulanmasını durdur-
mak ve önlemek için yargıya başvurmaktan başka yapacağı birşey bulun-
mamaktadır.

Maddeler 2
Dava Konusu Olmayacak İşlemler

olumlu olarak görüldüğü gibi hukukun dışına da bulunmamaktadır. Ayrıca belite-
lim ki, sebep unsurundaki sakatlığın yokluk doğurup doğurmayacağı husu-
su da tartışmalı olup, bu unsurdaki sakatlıkların (hukuka aykırılıkların) an-
caz iptal sebebi teşkil edebileceği; yokluk doğurmayacağı da bazı
muhtelif sebeplerle savunulmaktadır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu (Akkomun)
Ceset Kanunlaşım, 1993.